

(Cultureel) Erfgoed moet voor de stad behouden blijven

Eindhoven is een moderne stad, een groeiende stad. In het recente verleden zien we mooie nieuwe ontwikkelingen die passen bij die moderne groeiende stad. De omvorming van Strijps-S, de Vesteda Toren op de Vestdijk, District-E in het stationsgebied, het Campinaterrein en Nieuw Bergen op de Deken van Somerenstraat zijn mooie voorbeelden die passen in dat nieuwe Eindhoven. Soms helemaal nieuw en een andere keer weer met behoud van bijzondere elementen. Het behoud van die elementen, van bijzondere gebouwen is belangrijk. De gebouwen uit de geschiedenis vertellen een verhaal. Dat verhaal is nooit af, we blijven er hoofdstukken bij schrijven. Maar ik zie ook dat we pagina's uit dat verhaal wegscheuren. Niet altijd opzettelijk, maar ze verdwijnen wel.

Het gaat om gebouwen en terreinen die kenmerkend zijn voor onze stad. Die het beeld bepalen, die het verhaal dus vertellen. Ons gebouwd erfgoed. Soms wordt daar goed mee omgegaan maar ik zie ook voorbeelden waar dat echt te wensen overlaat. Het voormalige arbeidsbureau aan de Wal, de VB&T kantoren aan het Wilhelminaplein, het Tapijtcentrum aan de Kanaaldijk Zuid, de panden van Slaapcentrum Van Mil aan de Hoogstraat passen in een nog langere rij van verwaarloosde maar kenmerkende gebouwen. Vrij recent hebben we een nieuw dieptepunt in deze reeks moeten toevoegen; het Kerkje van Prijt aan de Iepenlaan. Dit is een kort overzicht van de bijzondere gebouwen, bij een aantal markante woningen zien we hetzelfde. Ik meen hier een trend in te herkennen.

Je koopt een pand of een stuk grond om dit te ontwikkelen. De meest rendabele ontwikkelvormen zijn kleine appartementen en studio's voor studenten en expats of horeca. Soms krijg je als nieuwe eigenaar niet de toestemming om de door jou gewenste ontwikkeling mogelijk te maken. Daar gaan een paar brieven, mails en gesprekken overheen. En als je nog steeds je zin niet krijgt volgt eerst leegstand gevolgd door verwaarlozing. Als verwaarlozing niet vlot genoeg gaat zagen we in een aantal van de vermelde panden zelfs brand met (gedeeltelijke) instorting als gevolg. De mening van de buurt slaat dan om van 'geen extra kleine studio's, geen extra horeca' naar 'liever een invulling dan de verpaupering'. Je bent dan als stad zo'n karakteristiek pand voorgoed kwijt.

Ik vraag me af hoe we dat kunnen voorkomen. Er moet volgens mij een methode zijn om bijzondere gebouwen voor je stad te behouden. Dat verhaal moet immers verteld blijven worden. Behouden zonder alles dicht te regelen met een monumenten status want daarmee wordt Eindhoven een statische stad. Dat wil ik ook niet.

En daarom wil ik samen met deskundigen op zoek naar een vorm om deze karakteristieke gebouwen te behouden. Samen met deskundigen op het gebied van gebouwd erfgoed, samen met gemeenten die misschien wel instrumenten hebben en / of inzetten die Eindhoven nu niet toepast, samen met eigenlijk iedereen die hier goede ideeën bij heeft.

Voor het Kerkje van Prijt is het te laat. Dat is inmiddels tot maaiveld gesloopt. Dat komt waarschijnlijk nooit meer zo terug. Maar voor de andere gebouwen in Eindhoven die we willen behouden is het nog niet te laat. Eindhoven is een moderne en groeiende stad. En binnen die moderne en groeiende stad moet het verhaal van de stad verteld blijven worden.

Marco van Dorst

Gemeenteraadslid D66 Eindhoven

